

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-27 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 913/2000/1

Brian Micallef

Versus

Brian Tyre Services Limited u Noel Gauci

F'din il-kawża l-attur, li kien impjegat mas-soċjetà konvenuta, qiegħed ifittex għad-danni talli korra fuq ix-xogħol. L-attur kien talab illi l-qorti, wara li (1) tgħid illi l-konvenuti jaħtu għall-inċident, (2) tillikwida d-danni li garrab u (3) tikkundanna lill-konvenuti, jew lil min minnhom jaħti, iħallsu d-danni hekk likwidati flimkien mal-ispejjeż ġudizzjarji. B'sentenza mogħtija fl-20 ta' Frar 2003 din il-qorti kienet ċaħdet l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti, laqgħet l-ewwel talba tal-attur u qalet illi ż-żewġ konvenuti għandhom iwieġbu għall-inċident u jagħmlu tajjeb għad-danni li sofra l-attur. Ordnat ukoll illi l-kawża

tkompli tinstema' għall-għanijiet tat-tieni u t-tielet talbiet u tat-talba għall-ispejjeż.

Dwar *damnum emergens*

Għall-għanijiet ta' kalkolu ta' *damnum emergens* l-attur b'nota tal-11 ta' Marzu 2009 ippreżenta kopji ta' riċevuti tal-ispejjeż mediċi li kellu jagħmel minħabba fil-ġrieħi li ġarrab fl-inċident, li b'kollox jitlegħu għal elf, mija u ħamsa u sittin euro u tlieta u tmenin ċenteżmu (€1,165.83). Din is-somma hija ġustifikata bir-riċevuti u ma kinitx kontestata mill-konvenuti.

Il-qorti għalhekk tillikwida d-*damnum emergens* fis-somma ta' elf, mija u ħamsa u sittin euro u tlieta u tmenin ċenteżmu (€1,165.83).

Dwar *lucrum cessans*

Il-ġrieħi li ġarrab l-attur fl-inċident kienu ta' natura gravi, u ħallewlu debilità li ma jfiegqx minnha f'diversi partijiet u funzjonijiet ta' ġismu. Biex tara x'inhuwa l-grad ta' din id-debilità il-qorti b'dikriet tas-7 t'April 2005 ħatret bħala esperti ġudizzjarji diversi speċjalisti fl-oqsma rilevanti. Dawn, wara li kull wieħed minnhom eżamina lill-attur għall-għanijiet tal-ispeċjalizzazzjoni tiegħu, u wara li qiesu l-importanza relativa ta' kull parti u funzjoni tal-ġisem milquta bid-debilità, flimkien waslu għall-konklużjoni, fid-dawl tal-fatturi kollha rilevanti, illi l-attur ġarrab debilità globali li ma jfiegqx minnha ta' tlieta u ħamsin fil-mija (53%).

Il-qorti toqgħod fuq din il-konklużjoni tal-esperti maħtura minnha.

Meta seħħ l-inċident fl-1999 l-attur kellu tlieta u għoxrin (23) sena.

Billi l-ħaddiema li jjeqfu jaħdmu qabel l-età tal-pensjoni huma l-eċċezzjoni aktar milli r-regola, u l-kalkolu tal-*lucrum cessans* għandu jirrefletti *id quod plerumque accidit* aktar mill-l-eċċezzjoni, it-tnaqqis fis-snin tal-*multiplier* li jsir minħabba f'dawk li jissejġħu l-inċertezzi tal-ħajja huwa, fil-fehma tal-qorti, biss vantaġġ artifiċjali u ingust mogħti lil min jagħmel il-ħsara, u għalhekk dak it-tnaqqis għandu jinżamm fil-minimu. Il-qorti għalhekk sejra tadotta *multiplier* ta' ebgħin (40) sena.

Fl-1996 – tliet snin qabel ma seħħ l-inċident, għax ma ngibtx prova dwar x'kien il-qliġħ fl-1999 – l-attur kellu dħul

ta' tmienja u disgħin lira (Lm98) fil-gimgha¹, jew ħamest elef u sitta u disgħin lira (Lm5,096) – daqs ħdax-il elf, tmien mija u sebgħin euro u disgħa u erbgħin centeżmu (€11,870.49) – fis-sena. Meta tqis il-*bonus* statutorju, u ż-żjidiet li jingħataw u t-tnaqqis fis-siwi tal-flus fuq medda ta' erbgħin sena, id-dħul medju jkun – fuq stima konservattiva – qrib is-sittax-il elf euro (€16,000).

Għalhekk, *lucrum cessans* fuq erbgħin sena jiġi hekk:

- € 16,000 (dħul medju) × 40 sena × 53% (grad ta' debilità) = € 339,200

L-attur sejjer idaħħal issa d-dħul li parti minnu – għaxar snin bejn l-1999 u llum – huwa ta' żmien ġà mgħoddi u parti minnu – millum sa tletin sena oħra, dak li fadal mis-snin tal-*multiplier* – tal-ġejjieni. Dan ifisser illi għal għaxar snin il-konvenuti żammew f'idejhom u gawdew flus li jmissu lill-attur, iżda l-attur sejjer jieħu l-benefiċċju li jdaħħal illum flus li, li ma kienx għall-inċident, kien idaħħalhom fil-ġejjieni. Jekk l-attur ma jingħatax imgħaxijiet tal-għaxar snin li għaddew, ikun biżżejjed li jsir tnaqqis ta' ħamsa fil-mija (5%) biex it-telf u r-rebħ ipattu għal xulxin.

Il-qorti għalhekk tillikwida l-*lucrum cessans* fis-somma ta' tliet elef, tliet mija u disgħa u tletin elf u mitejn euro (€ 339,200) imnaqqsa b'ħamsa fil-mija (5%) biex b'kollox jiġi tliet mija u tnejn u għoxrin elf, mitejn u erbgħin euro (€322,240).

Id-danni b'kollox, *damnum emergens* u *lucrum cessans*, għalhekk jiġu tliet mija u tlieta u għoxrin elf, erba' mija u ħames euro u tlieta u tmenin centeżmu (€323,405.83).

Ukoll, billi l-biċċa tal-ħsara li kull wieħed mill-konvenuti ikkaġuna ma tistax tiġi stabbilita, kull wieħed minnhom għandu jwieġeb għad-danni kollha, kif iġid l-art. 1050 tal-Kodiċi Ċivili.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi, wara li tillikwida d-danni li ġarrab l-attur fis-somma ta' tliet mija u tlieta u għoxrin elf, erba' mija u ħames euro u tlieta u tmenin centeżmu (€323,405.83), tikkundanna lill-konvenuti *in solidum* iħallsu lill-attur id-danni hekk likwidati u tikkundannahom iħallsu wkoll l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

---

¹ Fol. 33^a.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----